

Pályamű

A NYÍREGYHÁZI TÖRVÉNYSZÉK BÜNTETŐ KOLLÉGIUMVEZETŐ
ÁLLÁSHELYÉRE BENYÚJTOTT PÁLYÁZATHOZ

Dr.Molnár István [Mátészalkai Járásbíróság]

Ami bizalmat teremt, az végül is nem más, mint a vezető tisztelete munkatársai iránt.

Jim O'Toole

Bevezető

Egy teljesen más, jelentős részben új munkakör betöltésére nyújtok be pályázatot, de az idézet, amelyre a pályaművem elején hivatkoztam, végig kísérte az eddigi bírói és vezetői pályafutásomat és azt csak ígérni tudom, hogy ez a jövőben sem lesz másként.

Ítélezési tevékenységünk során – főként elsőfokon – egyszemélyi döntéseket hozunk, ugyanakkor a vezetői munka ennél sokkal összetettebb. Ahhoz, hogy egy adott szervezeti egység jól működjön, szükség van csapatmunkára, jelen esetben konstruktív együttműködésre a törvényszék, az ítélőtábla vezetésével, a kollégiumhoz tartozó tanácsokkal, bírákkal, igazságügyi alkalmazottakkal és ez csak akkor valósulhat meg, ha kölcsönös tisztelet, bizalom alakul ki a munkatársak között.

Igazgatási vezetőként mindig is azt vallottam, hogy akkor tudunk eredményeket elérni, ha a beosztottjaink pozitív hozzáállással kezdik a mindennapjaikat és ebben a vezetőnek jelentős szerepe van. A jó munkahelyi légkör fél sikert jelent, de nem maradhat el a kellő határozottság, következetesség és részrehajlás mentesség sem.

A bíróági vezetőnek demokratikusnak, átláthatónak, problémamegoldónak, konfliktuskezelőnek, szükséges mértékig megértőnek, de határozottnak, mindig kiszámíthatónak kell lennie, emellett meg kell felelnie a munkakörét behatároló jogszabályi környezetnek, az OBH, valamint törvényszék elnöke által meghatározott stratégiai céloknak is.

Röviden összefoglalva - eredményes pályázat esetén - ezen szellemben szeretnék belevágni ezen új feladatkör teljesítésébe.

A kollégiumvezetői tevékenységet meghatározó jogszabályi háttér

A kollégiumvezető feladatkörét egyrészt a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban Bszi.) 124. §.(1) bekezdése határozza meg, mely szerint a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, évente beszámol a kollégiumnak, e körben a pályázathoz csatolt pályaművében szereplő - az adott időszakra vonatkozó - tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről, valamint ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

Ezen kívül a *bíróságok igazgatásáról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás* 28.§-a részletesen rendelkezik a kollégiumvezető további feladatairól:

A kollégiumvezető szervezi és vezeti a kollégium munkáját.

A kollégiumvezető feladata különösen:

- évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaműben szereplő tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről
- jelen szabályzatban rögzítetteknek megfelelően a kollégiumvezetői tevékenységéről beszámol az ítélőtábla vagy a törvényszék elnökének,
- az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kíséri és elemzi a bírák, a felülvizsgálati, másodfokú vagy felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácsok ítélkezési tevékenységét,
- összegyűjti és elemzi, szükség esetén a kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket,
- összehívja a kollégium ülését és a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik,
- évenként összegzi a másodfokú, a harmadfokú, a felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácselnökök feljegyzéseinek általánosítható tapasztalatait, hasznosításukat előkészíti,
- ellenőrzi a kollégiumon belül az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását, ennek érdekében betekint az eljáró bíró vagy a tanácselnök által a Büsz. előírásai szerint vezetett nyilvántartásba; a törvényszék kollégiumvezetője e feladatot a kollégium illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon is ellátja,
- ellátja a jogegységi eljárással összefüggő, a Bszi. 26. § (3) bekezdése szerinti feladatokat, az elvi határozatokat (elvi döntéseket) rendszerezi, elemzi,
- ellátja a bírósági titkárok, a bírósági fogalmazók, a bírósági ügyintézők és az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének a szakmai irányítását, felügyeletét,
- közreműködik a bírák ítélkező tevékenységének vizsgálatában, a bírák munkájának értékelésében,
- a közérdekű bejelentések és a panaszügyek intézésében részt vesz,
- javaslatot tesz – a szolgálati út betartásával – a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a Kúria kollégiumvezetőjének és az ítélőtábla elnökének a jogegységi eljárás indítványozására,
- irányítja és szervezi a tanácselnöki feljegyzések ismertetését,
- ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzat a hatáskörébe utal,
- előterjeszti – a szolgálati út betartásával – az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, -módosítás körében,

- javaslatot tesz fegyelmi, kártérítési eljárás kezdeményezésére, megindítására,
- ellátja a bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló OBH utasításban számára meghatározott feladatokat.

Ezen jogszabályokkal összhangban rendelkeznek a kollégiumvezető feladatairól a *Nyíregyházi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának* 9.§.(3), (8), (10), (13), valamint a 45.§.(1)-(8) és (11) bekezdései.

A fenti jogszabályi rendelkezésekből következik, hogy a kollégiumvezetői megbízatás egy rendkívül komplex tevékenység, mely munkakörre egyrészt igazgatási, másrészt szakmai hatásköröket telepít a jogi környezet.

Az igazgatási feladatok ellátás során a kollégiumvezetőnek együtt kell működnie a törvényszék igazgatási vezetőivel, míg szakmai munkája során elsősorban a kollégiummal, az ügyszakban ítélező bírákkal, de a feladatellátás ennyire sarkosan nem különíthető el egymástól, hiszen az igazgatási és szakmai munka számos ponton találkozik, összefonódik.

Az OBH Elnöke által meghatározott *stratégiai célok*:

- a bíróságok az alkotmányos kötelezettségeiket teljesítsék, a független bírák magas színvonalon és időszerűen ítéلkezzenek
- az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása
- tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása
- a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése
- A képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

Természetesen minden szervezeti egységnek vannak sajátosságai, egyedi problémái, melyek kezelésére az érintett vezetők saját tervvel, stratégiával kell rendelkeznie, de ezen terveket úgy szükséges meghatározni, hogy azok összhangban álljanak az OBH Elnökének stratégiai céljaival és a Nyíregyházi Törvényszék Elnöke által megfogalmazott és a törvényszék előtt álló rövid - és hosszútávú kihívásokkal.

Konkrét elképzeléseimet a 2023.01.01.-11.30. bázisidőszak és a 2024.01.01.-2024.11.30 tárgyidőszak statisztikai adatainak felhasználásával kívánom megfogalmazni és bemutatni.

A Nyíregyházi Törvényszék és az illetékességi területén működő járásbíróságok létszámhelyzete, ügyforgalmi adatok (munkateher)

A Nyíregyházi Törvényszéken és az illetékessége alá tartozó járásbíróságokon az engedélyezett büntető ügyszakos bírói létszám 51 fő, a jelenleg betöltött bírói álláshelyek száma 45 fő.

Járásbíróságok

A Nyíregyházi Törvényszék illetékességi területén a székhelyi, Nyíregyházi Járásbíróságon kívül további öt járásbíróság működik.

Nyíregyházi Járásbíróság

	2023.01.01.-2023.11.30.				2024.01.01.-2024.11.30.			
	folymatban vult	érkezett	befejezett	folymatban maradt	folymatban vult	érkezett	befejezett	folymatban maradt
B.	396	677	729	344	391	707	628	470
Bpk.	147	1926	1933	140	146	2068	2013	201
Bny.	7	1031	1026	12	9	1160	1161	8
Sz.	48	1551	1566	33	31	1712	1672	71
Szpá.	1261	14411	13900	1772	1669	16122	15229	2562

A Nyíregyházi Járásbíróság ügyforgalmi adataiból látszik, hogy büntető peres ügyszakban a korábbi időszakhoz képest némileg nőtt (+4,4%) az érkezett ügyek száma, ugyanakkor az ügyfeldolgozás mértéke nem érte el a 100%-ot, az 88,8 % volt.

Ugyanez állapítható meg a büntető nemperes ügycsoportban is, ahol szintén kis mértékben nőtt az érkezett ügyek száma (+7,4%) és az ügyfeldolgozás mértéke, ha nem is annyira mint a peres ügyszakban, de itt is elmaradt a teljes feldolgozottságtól. (97,3%)

Szintén a peren kívüli ügycsoporthoz tartozó nyomozási bírói ügycsoportban már jelentősebb mértékű ügyszám növekedés figyelhető meg (+12,5%), de ennek ellenére a befejezett ügyek száma meghaladta az érkezett ügyek számát (100,1%).

Szabálysértési peres ügyszakban a fentiekben hivatkozott tendencia érvényesül, nőtt az érkezett ügyek száma (+10,4%) az ügyfeldolgozás mértéke alig maradt el a teljes feldolgozottságtól (97,7%), és ugyanez mondható el a szabálysértési nemperes ügycsoport tekintetében is, hiszen 11%-nőtt az érkezett ügyek száma, míg az ügyfeldolgozás aránya 94,5% volt.

A hivatkozott adatokból a büntető peres ügyszak ügyfeldolgozási arányai tekintetében gondolom azt, hogy némi odafigyelést igényelnének, melyet a járásbíróság igazgatási vezetői teljes mértékben meg is tesznek. A helyzet elemzésénél nem mehetünk el a járásbíróság létszámhelyzete mellett. Jelenleg 13 büntető bíró ítélkezik a járásbíróságon és ebből 6 fő részesül tárgyalási kedvezményben (2 fő igazgatási tevékenysége, 4 fő nyomozási bírói feladatok ellátás miatt).

Örvendetes, hogy 2024. december 15. napjával egy kolléga bírói kinevezést kapott, ugyanakkor másik kollégánk 2025.január 01. napjával áthelyezésre került a törvényszékre, és a helyzetet tovább árnyalja, hogy 2025. évben, a törvénykezési szünetet követően egy kolléga ténylegesen már nem fog részt venni az ítélkezésben, felmentési idejét kezdi tölteni.

Határozott meggyőződésem, hogy bármilyen szervezeti egység teljesítményét akár pozitív, akár negatív irányba tudja befolyásolni a létszámhelyzet alakulása, stabilitása.

A fenti probléma megoldását a Nyíregyházi Járásbíróság tekintetében abban látom, hogy a korábbi (102.számú) álláshely kiírásra, valamint a 2025. év végén nyugdíjba vonuló kolléga helye is betöltésre kerülne, így a létszámhelyzet némileg stabilizálódna. További igazgatási intézkedésként a refereádák áttekintését, a tárgyalási határnapok kihasználtságának vizsgálatát tartanám indokoltnak, hiszen a létszámhelyzet miatt kialakuló esetleges problémákra csak abban az esetben hivatkozhatunk megalapozottan, ha az ügyszakban ítélkező kollégák maximális teljesítményt nyújtanak. (Az 1-2 év közötti pertartamú ügyek tekintetében a Nyíregyházi Járásbíróság elnöke már célvizsgálatot is elrendelt 2024. év szeptemberében, melyben javaslatot tett a tárgyalási napok kihasználtsága, a hatékonyabb perelőkészítés javítása érdekében.) A fenti problémakör vonatkozásában annyit kívánok még megjegyezni, hogy ezen célvizsgálatot egy összehangolt munka keretében valamennyi folyamatban lévő ügyben indokolt elvégezni.

Mátészalkai Járásbíróság

	2023.01.01.-2023.11.30.				2024.01.01.-2024.11.30.			
	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
B.	59	146	139	66	65	183	163	85
Bpk.	16	431	426	21	34	422	420	36
Bny.	1	84	84	1	1	143	144	0
Sz.	2	301	297	6	1	317	304	14
Szpá.	165	2332	2314	183	144	2420	2334	230

Némileg hasonló tendencia érvényesül a Mátészalkai Járásbíróság ügyforgalmi adatai tekintetében is, hiszen a büntető peres ügyszakban az ügyérkezés 25%-al nőtt, ugyanakkor az ügyfeldolgozás mértéke itt sem éri el a 100%-ot (89%).

Büntető nemperes ügycsoportban némileg csökkent az ügyérkezés (-3%), az ügyfeldolgozás mértéke közelíti a 100%-ot.(99%)

Jelentős mértékben emelkedett a nyomozási bírói ügyek száma (+70%), itt azonban sikerült teljesíteni a teljes ügyfeldolgozást.

Szabálysértési peres ügycsoportban némileg nőtt (+5%) az ügyérkezés, míg nemperes ügycsoportban lényegében stagnált. Az ügyfeldolgozás mértéke mindkét ügycsoportban közelíti a 100%-ot.(96%,95%)

Akárcsak a Nyíregyházi Járásbíróság esetében itt is a büntető peres ügyszak teljesítménye igényel odafigyelést, ugyanakkor a teljes ügyfeldolgozás elmaradásának jelen esetben objektív okai vannak.

A Mátészalkai Járásbíróságon az engedélyezett bírói létszám 3 fő és ezen helyek 2024.évében betöltésre is kerültek, így a létszámhelyzet elvileg nem lehet hivatkozási alap a gyengébb teljesítmény vonatkozásában. Meg kell azonban jegyezni, hogy egy büntető ügyszakos kollégánk kirendelésre került a Nyírbátori Járásbíróságra tekintettel arra, hogy ott nyugdíjazás és tartós távollét (későbbi lemondás) miatt csupán egy büntető ügyszakos bíró kolléga ítélkezett. A Nyírbátori Járásbíróság létszámhelyzetének stabilizálódásával - a kirendelés megszűnésével - a Mátészalkai Járásbíróság helyzete is állandósulna és amennyiben az ügyforgalom növekedése nem változik jelentősebb mértékben, talán a Mátészalkai Járásbíróság az egyetlen olyan járásbíróság a vármegye területén, ahol a létszámhelyzet stabil és ideiglenesen van lehetőség arra is, hogy más bíróságokat, ha rövidebb távon is, de segíteni tudjon.

A Nyírbátori Járásbíróság munkájában rendkívüli megterhelést okozó nyomozási bíró munka a Mátészalkai Járásbíróságról - a kirendelésre tekintettel - átkerült a Fehérgyarmati járásbírósághoz, így ezen ügycsoportban Mátészalkán ügyszám csökkenés várható.

Fehérgyarmati Járásbíróság

	2023.01.01.-2023.11.30.				2024.01.01.-2024.11.30.			
	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
B.	35	83	87	31	33	109	94	48
Bpk.	27	331	336	22	17	315	311	21
Bny.	0	0	0	0	0	43	41	2
Sz.	0	123	118	5	1	98	89	10

A járásbíróság büntető peres ügyszakában is lényeges, mintegy 31%-os ügyszám növekedés figyelhető meg, és bár 7 ügyel több ügyet fejeztek be, mint a bázisidőszakban, a befejezett ügyek száma százalékos arányban elmaradt a teljes feldolgozottságtól (86,2%) ami számokban 15 ügyet jelent.

Büntető nemperes ügycsoportban az ügyérkezés 6%-kal csökkent, az ügyfeldolgozás mértéke némileg itt is alulmaradt a teljes feldolgozottságtól. (98,7%), de ezen adat számszerűsítve mindösszesen 4 ügyet jelent.

A nyomozási bírói ügycsoportban a tárgyévben érkezett 43 ügyből befejezést nyert 41 ügy. Ezen ügycsoportban - a Nyírbátori Járásbíróságról a nyomozási bírói hatáskörbe tartozó ügyek átkerülésére tekintettel - további jelentősebb mértékű ügyszám növekedésre lehet számítani.

Szabálysértési peres ügyszakban az ügyérkezés 21%-kal csökkent, az ügyfeldolgozás mértéke 90,8%, ami a valóságban 9 ügyet jelent.

A Fehérgyarmati Járásbíróság vonatkozásában is csak ismételni tudom önmagam, büntető peres ügyszakban indokolt vizsgálni az ügyfeldolgozási mutatók (-18,58%) visszaesését és amennyiben indokolt, a szükséges igazgatási intézkedéseket megtenni.

Az igazsághoz hozzátartozik az is, hogy a Nyírbátori Járásbíróságtól átkerült nyomozási bírói feladatok ellátása jelentős terhet ró az ügyszakban ítélező 2 bíróra és azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy bár az ügyérkezés megnőtt, mégis több ügy került befejezésre, mint a bázisidőszakban.

Nyírbátori Járásbíróság

	2023.01.01.-2023.11.3.				2024.01.01.-2024.11.30.			
	folymatban volt	érkezett	befejezett	folymatban maradt	folymatban volt	érkezett	befejezett	folymatban maradt
B.	68	138	144	62	66	153	120	99
Bpk.	17	497	479	35	22	542	542	22
Bny.	2	88	90	0	0	49	49	0
Sz.	17	302	313	6	11	340	334	17
Ir.	2	303	305	0	2	321	323	0
Mü.	0	52	52	0	0	102	102	0

Jelen helyzetben a legtöbb fejtörést okozó járásbíróság. Álláspontom szerint a büntető ügyszakban itt van a legtöbb akkut, sürgős megoldást váró probléma.

A büntető peres ügyérkezés 10%-al nőtt, a befejezések szám alulmúlta az érkezést, melynek nem az érkezett ügyek számának emelkedése az oka.

Büntető nemperes ügycsoportban annak ellenére sikerült feldolgozni az érkezést, hogy az 9,1%-al emelkedett, mely dicséretes eredmény főként úgy, hogy az év jelentős részében 1 bíró látott el ítélezési tevékenységet.

A nyomozási bíró feladatokat a bírói létszám csökkenésre tekintettel kezdetben a Mátészalkai Járásbíróság, majd ezt követően a Fehérgyarmati Járásbíróság vette át.

Itt kívánom megjegyezni, hogy a Nyíregyházi Járásbíróságtól eltekintve a Nyírbátori Járásbíróságra érkezik a legtöbb nyomozási bírói ügy és bűnügyi szempontból igencsak elnehezült területről van szó.

A szabálysértési ügyérkezés is nőtt, de az ügyfeldolgozás megoldott, különösebb intézkedést nem igényel.

Ami tovább nehezíti a helyzetet, hogy a járásbíróság intéz migrációs (idegenrendészeti őrizet és menekültügyi őrizet) ügyeket is melyek száma összesen 19%-al emelkedett. Ezen ügyek intézésében mind a polgári, mind a büntető ügyszakban ítélező kollégák részt vesznek.

A járásbíróság jelenleg fennálló problémáinak oka az, hogy az engedélyezett 3 büntető ügyszakos bírói létszámból ténylegesen 1 bíró ítélezik, (plussz a Mátészalkai Járásbíróságról kirendelt bíró büntető ügyszakban) a betöltetlen álláshelyekből 2 büntető ügyszakos álláshely.

A járásbíróság stabilizálódásának érdekében indokoltnak tartanám a korábban nyugdíjba vonult kollégánk álláshelyének (73.számú) büntető ügyszakos álláshelyként történő kiírását, melyre a törvényszék elnöke 2024. szeptember 30. napján előterjesztést tett. Indokolt lenne továbbá a korábban tartósan távollévő, majd egészségügyi okok miatt lemondott kollégánk álláshelyének betöltése is. Ebben az esetben a nyomozási bírói feladatok ellátása visszakerülne Nyírbátorba, mely a Fehérgyarmati Járásbíróságon okozna kapacitásnövekedést.

Vásárosnaményi Járásbíróság

	2023.01.01.-2023.11.30.				2024.01.01.-2024.11.30.			
	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
B.	41	146	127	60	53	123	110	66
Bpk.	34	384	394	24	9	332	293	48
Sz.	2	150	146	6	2	138	138	2
Szpá.	0	4	4	0	0	14	14	0

A tárgydőszakban a járásbíróságra büntető peres ügyszakban 16%-al kevesebb ügy érkezett, ennek ellenére az ügyfeldolgozás nem érte el a 100-ot (89,4%).

15%- csökkent a nemperes ügyérkezés is, az ügyfeldolgozási mutató itt sem éri el a teljes feldolgozottságot (88,3%).

Szabálysértési peres ügyszakban némileg csökkent, míg szabálysértési nemperes ügycsoportban valamelyest nőtt az érkezett ügyek szám, ugyanakkor mindkét területen 100%-os az ügyfeldolgozás mértéke.

A nyomozási bírói feladatokat - tekintettel arra, hogy az ügyszakban egy bíró ítélkezik - a Kisvárdai Járásbíróság látja el.

Ezen fenti okból ered azon probléma is, hogy büntető ügyszakban a befejezett ügyek száma elmarad az érkezett ügyek számától. A valósághoz az is hozzátartozik, hogy büntető peres ügyszakban a tárgydőszakban 13 ügyel került kevesebb befejezésre, mint amennyi érkezett és büntető nemperes ügycsoportban ez a szám 39 darab ügy.

A járásbíróságon jelenleg ítélkező egy bíró kolléga 66 folyamatos büntető peres ügyet kezel, emellett folyamatban van 48 büntető nemperes ügy is.

A járásbíróságon büntető ügyszakban az engedélyezett bírói létszám 2 fő, tényleges betöltött létszám 1 fő (nyugdíjazás miatt).

Álláspontom szerint, a fenti okokra tekintettel indokolt lenne a nyugdíjba vonult kolléga álláshelyének (116.számú) betöltése, hiszen a számadatok ezt megerősítik. Ebben az esetben a Kisvárdai Járásbíróság munkaterhe csökkenthető lenne azzal, hogy a Kisvárdai Járásbíróság nyomozási bírói hatáskörébe tartozó ügyeit a továbbiakban a Vásárosnaményi Járásbíróság lássa el.

Kisvárdai Járásbíróság

	2023.01.01.-2023.11.30.				2024.01.01.-2024.11.30.			
	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
B.	60	212	189	83	89	191	195	85
Bpk.	21	607	578	50	53	538	552	39
Bny.	1	104	105	0	0	108	104	4
Sz.	8	187	187	8	6	164	150	20
Szpa.	269	1934	2039	164	186	2337	2275	248

A Kisvárdai Járásbíróságon büntető peres ügyszakban az ügyérkezés mintegy 10%-kal csökkent, a befejezések aránya ezt lényegében lekövette, hiszen meghaladta a 100%-ot. (102,1%).

Büntető nemperes ügycsoportban hasonló a helyzet, hiszen 12%-kal csökkent az érkezett ügyek száma, míg a befejezett ügyek száma is meghaladta az érkezett ügyek számát. (102,6%)

Nyomozási bírói ügycsoportban lényegében stagnált az érkezés (+3%), a befejezett ügyek szám 4 üggyel maradt el a teljes feldolgozottságtól, de ez átmenetinek mondható.

Szabálysértési peres ügycsoportban mintegy 13%-os ügyszám csökkenés következett be és az érkezett ügyeket sem sikerült teljes mértékben feldolgozni, ugyanakkor ez a valóságban 14 ügyet jelent.

Szabálysértési nemperes ügycsoportban az ügyérkezés 20%-kal emelkedett, az befejezések száma némileg alulmaradt az érkezések számától (97,3%), de ez a valóságban 62 darab ügyet jelent.

Pusztán a statisztikai adatokból az következne, hogy a Kisvárdai Járásbíróság helyzete ideálisnak ítéltető meg, ugyanakkor az igazsághoz hozzátartozik, hogy a 3 büntető ügyszakban ítélkező bíróból egy kolléga áthelyezésre került a Nyíregyházi Törvényszékre azzal, hogy a folyamatban lévő ügyeit be kell fejeznie.

Mindezekre tekintettel a járásbíróság tényleges helyzete a későbbiekben ítéltető meg, így egyetértek a Nyíregyházi Törvényszék Elnökének azon kezdeményezésével, hogy az áthelyezett kolléga álláshelyének kiírását 6 hónappal kérte elhalasztani.

A majdani statisztikai mutatók, valamennyi, de főként a Vásárosnaményi Járásbíróság helyzete ad majd egyértelmű választ az álláshely kiírásának indokoltságára.

A törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok vonatkozásában az egy bíróra jutó, folyamat lévő ügyek átlaga 43 ügy.

Ezen átlag felett van a Vásárosnaményi Járásbíróság (66 ügy), a Nyírbátori Járásbíróság (49,5 ügy) és a Fehérgyarmati Járásbíróság (48 ügy), míg átlag alatti a folyamatban lévő ügyek száma a Mátészalkai Járásbíróságon (24,9 ügy), a Kisvárdai Járásbíróságon (30,91 ügy) és a Nyíregyházi Járásbíróságon (39,5 ügy).

Összeségében elmondható, hogy a létszámhelyzet - főként a kisebb járásbíróságok tekintetében - szorosan összefügg az adott bíróság hatékonyságával. Álláspontom szerint a létszámhelyzetet minden egyes szervezeti egység tekintetében külön-külön kell vizsgálat tárgyává tennünk, de szükséges egy átfogó, az egész ügyszakra kiterjedő, állandóan naprakész elemzés is, hiszen csak ennek birtokában tudjuk a nem várt helyzeteknek is megfelelő, legoptimálisabb munkaszervezési feladatokat ellátni.

A járásbíróságok tekintetében az általam fentiekben említett 3 álláshely betöltését annak tükrében tartom indokoltnak, hogy egyetérttek a létszámhelyzet munkateher arányos meghatározásával, de figyelemmel arra, hogy egy kisebb létszámú járásbíróságot már egy kolléga kiesése is nehéz helyzetbe hozhat, indokolt bizonyos mértékű tartalékot is képezni a rendszerben. Az általam hivatkozott álláshelyek betöltése ezen helyzeten könnyítene, nem is beszélve arról, hogy ezzel egyenesen arányosan javulnia kell a hatékonyságnak is.

Itt hivatkoznék még a törvényszéket pár éven belül elérő, nagyobb mértékű nyugdíjazási hullámra is, mely szintén jelentős kihívások elé fogja állítani a törvényszék vezetését.

Törvényszék elsőfok

	2023.01.01.-2023.11.3.				2024.01.01.-2024.11.30.			
	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
B.	67	73	73	67	69	81	70	80

A törvényszék elsőfokú büntető peres ügyérkezése mintegy 10%-kal növekedett és a befejezések száma nem haladta meg az érkezések számát. (86%)

A hatékonyságot nagyban befolyásolta azon objektív tényező, hogy a tárgyidőszakban az ítélezésben elsőfokon a kollégiumvezető mellett teljes referációjával 5 bíró kolléga ítélezett, továbbá "feles" bíróként tárgyalt az ügyszakban a bv.csoport vezetője is, és a Debreceni Ítéltáblára áthelyezett kollégánk helye - a Kisvárdai Járásbíróságról történő áthelyezéssel - decemberben került betöltésre, így az ő ítélező tevékenysége 2025 évben jelenik meg a törvényszék elsőfok teljesítményében.

Itt kívánom megjegyezni, hogy eredményes pályázat esetén természetesen részt kívánok venni az elsőfokú ítélezésben is, hiszen a kollégiumvezető abban az esetben lehet hiteles a kollégái felé, ha a mindennapok ítélezési tevékenységéből is kiveszi a részét és ezt a szakmai lelkiismeretem sem engedné másként.

A törvényszéki elsőfokú ügyek köztudottan nehéz megítélésű, javarészt terjedelmesebb bizonyítást igénylő ügyek és az ítélezés ezen szintjét is jellemzi azon korábbi megállapításom, hogy egy kisebb szervezeti egységet a létszámhelyzetében történő legapróbb negatív irányú változás is érzékenyen érint.

Azt gondolom, hogy a létszámhelyzet 2024. év végén bekövetkezett stabilizálódásával az ügyfeldolgozás mértéke elérheti a 2023 évi teljesítményt.

BV.Csoport

	2023.01.01.-2023.11.30.			2024.01.01.-2024.11.30.		
	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	érkezett	folyamatban maradt	befejezett
Szv.	1688	1704	319	1560	278	1564
Bv.	1417	1412	130	1503	121	1525
F.	572	590	103	542	570	77

A bv. csoportba érkezett ügyek szám a korábbi időszakhoz viszonyítva lényegében stagnál, összességében egy minimális csökkenés következett be (-2%), és a csoport az érkezést meghaladó befejezést produkált. (101%).

A létszámhelyzet a csoportban jelenleg stabil, a csoportvezető bíró mellett további 3 bv.bíró és állandó jelleggel 3 bírósági titkár is részt vesz a munkavégzésben, valamint igény szerint további 2 bírósági titkár is besegít.

Tényadat, hogy vármegyénkben a közeljövőben átadásra kerül a Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézet és teljes kapacitással mintegy 1500 fogvatartottal fog üzemelni, így támogatom a törvényszék elnökének további egy, büntetés-végrehajtási bírói álláshely kiírására irányuló törekvését - 90.számú álláshely - arra tekintettel is, hogy a megyében ezen kívül további két bv. intézet is működik. (Tiszaölki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet, Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet)

Fellebviteli tanácsok

	2023.01.01.-2023.11.30.				2024.01.01.-2024.11.30.			
	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	folyamatban volt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
Bf.	135	408	431	112	138	362	388	112
Szabs.	2	26	25	3	0	17	17	0
Bnyf.	32	461	458	35	23	661	644	40
Beüf.	58	778	784	52	54	718	731	41

Másodfokon 3 fellebviteli tanács ítélezik. A bázisidőszakhoz képest a büntető peres ügyérkezés mintegy 12%-kal csökkent, ugyanakkor a befejezések számának intenzitása nőtt, hiszen míg 2023. évben 105% volt, addig ez 2024. évben 107%-ra emelkedett amellet, hogy a peren kívüli érkezés jelentős mértékben megnőtt.

Nyomozási bírói ügycsoportban (Bnyf.) az érkezett ügyek száma 43%-kal emelkedett, itt nem is sikerült a vizsgált időszakban az ügyek teljes feldolgozása (97%), de ez a helyzet az ügyek jellegéből fakadóan átmenetinek tekinthető. További peren kívüli ügycsoportban (Beüf.) az érkezett ügyek száma némileg csökkent (-8%), a befejezett ügyek száma meghaladta az érkezést (101%).

A létszámhelyzet az egyik tanács tekintetében nem volt stabilnak mondható, hiszen a tanács munkáját segítő kollégákkal történő egyeztetést jelentős adminisztrációs terhet rótt a tanács elnökére, ugyanakkor ezen probléma 2025. január 01. napjától megoldódni látszik, hiszen a Nyíregyházi Járásbíróságról egy kolléga áthelyezésre került ezen tanácsba.

Időszerűség

Járásbíróságok

Nyíregyházi Járásbíróság

	2023.november 30.	2024.november 30.
Összesen:	344	470
0-3 hónap	102	116
3-6 hónap	77	124
6-12 hónap	98	138
1 éven túli	62	85
2 éven túli	4	6
3 éven túli	0	1
5 éven túli	1	0

A statisztikai adatok jól tükrözik, hogy a járásbíróságon folyamatban lévő ügyek 80%-ának pertartama 1 éven belüli.

Ami figyelmet érdemel az, hogy az 1-2 év közötti ügyek száma a bázisidőszakhoz képest emelkedett, bár százalékos arányuk a folyamatban lévő ügyekhez képest nem változott (18%).

Kis mértékben, de emelkedett 2 éven túli ügyek száma (5/7), mely az összes folyamatban lévő ügy 1,4%-a.

Öröndetes, hogy a bázisidőszakhoz képest nincs 5 éven túli ügy folyamatban.

Korábban már hivatkoztam rá, hogy a járásbíróság elnöke 2024. év szeptemberében célvizsgálatot rendelt el az 1-2 év közötti pertartamú ügyek vizsgálatára. A vizsgálat eredményét részletesen nem állt módomban megismerni, de az elnök asszony vezetői értekezletre készített beszámolójából megállapítható, hogy a vizsgált területeken észleltek hiányosságokat. Mivel az ügyfeldolgozás aránya szorosan összefügg az időszerűséggel, hatékonysággal, a jelen probléma kezelésére a korábban általam javasolt átfogó vizsgálat mellett további vizsgálat tárgyává tenném, hogy a 2024 szeptemberben lefolytatott célvizsgálat megállapításai időközben mennyiben érvényesültek a gyakorlatban, az érintett kollégák mennyiben fogadták meg az abban foglaltakat.

Nyilvánvaló ugyanakkor az is, hogy az említett létszámproblémák is szerepet játszhatnak az ügyek elhúzódásában és az mindenképpen említést érdemel, hogy a 2 éven túli ügyek száma nem emelkedett jelentős mértékben, tehát a kollégák odafigyelnek az ügyek előregedésének megakadályozására.

Mátészalkai Járásbíróság

	2023.november 30.	2024.november 30.
Összesen:	66	85
0-3 hónap	38	41
3-6 hónap	13	21
6-12 hónap	9	16
1 éven túli	5	7
2 éven túli	0	0
3 éven túli	1	0

A járásbíróságon jelenleg folyamatban lévő ügyek 91%-a 1 éven belüli pertartamú.

Az 1-2 éven túli ügyek száma minimálisan emelkedett (5/7), melynek a fentiekben hivatkozott objektív okai voltak.

A bázisdőszakhoz viszonyítva 2 éven túli ügy nincs folyamatban.

A hatékonysági mutatók vonatkozásában cél, az elért eredmények konzerválása.

Fehérgyarmati Járásbíróság

	2023.november 30.	2024.november 30.
Összesen:	31	48
0-3 hónap	12	20
3-6 hónap	11	14
6-12 hónap	5	11
1 éven túli	2	3
2 éven túli	1	0

Akárcsak a Mátészalkai Járásbíróság tekintetében, itt is elmondható, hogy a 1 éven belül folyamatban lévő ügyek adják az ügyek nagy részét (93%).

Az 1-2 év közötti pertartamú ügyek minimálisan nőtt (2/3), de nincs folyamatban elhúzódó pertartamú ügy.

Szintén az eddigi eredmények megtartása lehet a célkitűzés.

Nyírbátori Járásbíróság

	2023.november 30.	2024.november 30.
Összesen:	62	99
0-3 hónap	27	20
3-6 hónap	19	34
6-12 hónap	11	29
1 éven túli	5	16
2 éven túli	0	0

Az folyamatban lévő ügyek 84 %-a 1 éven belüli. Dicséretes, hogy az ügyforgalmi adatoknál részletesen elemezett helyzetre tekintettel nincs 2 éven túli ügy folyamatban, de ez csak idő kérdése, hiszen az 1-2 év közötti ügyek száma jelentős mértékben nőtt (5/16), mely a folyamatban lévő ügyek 16%-a. Ezen több mint háromszoros emelkedés oka egyértelműen a létszámhelyzetben rejlő bizonytalanságra vezethető vissza, mely mihamarabbi megoldást igényel.

Vásárosnaményi Járásbíróság

	2023.november 30.	2024.november 30.
Összesen:	60	66
0-3 hónap	20	22
3-6 hónap	29	20
6-12 hónap	9	22
1 éven túli	2	2
2 éven túli	0	0

Tisztában vagyok azzal, hogy az általam, az ügyfeldolgozási mutatóknál felhozott érveimnek fogok ellent mondani, de időszerűségi szempontból az egyik legjobb helyzetben lévő járásbírósg annak ellenére, hogy az itt ítélkező egyetlen bíró kolléga kezén van folyamatban a legtöbb (66) ügy.

Az ügyek 96%-a 1 éven belüli és összesen 2 darab 1-2 év közötti pertartamú ügy van folyamatban a járásbírósgon.

A remek eredmények ellenére fenntartom azon álláspontomat, hogy indokolt a járásbírósg vonatkozásában a betöltetlen álláshely kiírása, hiszen az ügyfeldolgozási mutatók szorosan összefüggenek a hatékonysággal és azok tekintetében az érkezést sem a bázis- sem pedig a tárgyidőszakban nem sikerült feldolgozni, így csak idő kérdése az ügyek előregedésének elindulása tekintettel arra is, hogy a 6-12 hónap közötti pertartamú ügyek adják a folyamatban lévő ügyek 30%-át. Nem is beszélve arról, hogy a folyamatosan nagy nyomás alatti munkavégzés könnyen kiégéshez, elfásultsághoz vezethet, mely a hatékony munkavégzést akadályozná.

Kisvárdai Járásbírósg

	2023.november 30.	2024.november 30.
Összesen:	83	85
0-3 hónap	17	36
3-6 hónap	34	16
6-12 hónap	24	18
1 éven túli	5	14
2 éven túli	3	1

A járásbírósg helyzete nagyban hasonlít a Nyírbátori Járásbírósg helyzetéhez, bár a létszámhelyzet itt nem annyira rossz. A folyamatban lévő ügyek 82%-a 1 éven belüli és a bázisidőszakhoz képest javult a 2 éven túli ügyek száma is (3/1), ugyanakkor az 1-2 év közötti ügyek száma majdnem a triplájára emelkedett. (5/14). Kétségtelen, hogy a létszámhelyzet az egyik bíró törvényszékre történő áthelyezésével romlani fog, ugyanakkor ezen kolléga az ügyeinek befejezéséig kirendelést teljesít a járásbírósgon is. Ez lehet némi ösztönző hatású a folyamatban lévő ügyek befejezésére.

Ezen megüresedő álláshely tekintetében fenntartom a korábban általam leírtakat, hogy egyetértek a törvényszék elnökének azon javaslatával, hogy az álláshely kiírása 6 hónap időtartamra elhalasztásra kerüljön. Ezt követően tisztább kép rajzolódik ki a betöltés indokoltságát illetően.

A járásbíróóságok hosszabb pertartamú ügyeinek alakulása

	2023.november 30.	2024.november 30.
1 éven túli	79	125
2 éven túli	8	7
3 éven túli	1	1
5 éven túli	1	0

Összességében megállapítható, hogy járásbíróási szinten az időszerűség, mint hatékonysági tényező tekintetében az 1-2 év közötti pertartamú ügyek vonatkozásában következett be jelentősebb, intézkedést igénylő, negatív irányú változás, a folyamatban lévő ügyek száma 58%-kal nőtt.

Amennyiben az egyes járásbíróóságok mutatóit nézzük – a szabályt erősítő kivételtől, a Vásárosnaményi Járásbíróaságtól eltekintve - a probléma a létszámhiánnyal küzdő járásbíróóságokon jelentkezett. Amennyiben a növekedés pusztán ezen problémára vezethető vissza, indokolt ezen álláshelyek mielőbbi betöltése.

Törvényszék elsőfok

A törvényszék elsőfokú bíróságán az 1-2 év közötti ügyek szám 50%-kal emelkedett a bázisidőszakhoz képest, ezen ügyek adják a folyamatban lévő ügyek 18,75%-át. Kisebb mértékben – 10%-kal – nőtt a 2 éven túli ügyek száma, ami a valóságban egy ügyet jelent (10/11).

Ezen hatékonysági tényező tekintetében fenntartom az ügyforgalmi adatoknál a törvényszéki elsőfok tekintetében tett megállapításomat, mely szerint a létszám stabilizálódásával a valamennyi statisztikai mutató javulni fog.

A törvényszék másodfok és a bv. csoport tekintetében annyit kívánok megjegyezni, hogy ezeken a szinteken az ítélezés rendkívül időszerű, 1 éven túli ügy sincsen folyamatban az ügyek 100%-a befejeződik legkésőbb egy éven belül.

Megalapozottság

Járásbíróságok ítélezésének megalapozottsági mutatói

A bírói ítélezési munka hatékonyságát nyilvánvalóan befolyásolja annak minősége is, melynek legfőbb mérőszámai a helybenhagyások és a hatályon kívül helyezések aránya.

	2023.év	2024.év
Helybenhagyás	38,83%	35,56%
Hatályon kívül helyezés	4,88%	2,83%
Egészbeni megváltoztatás	41,39%	48,19%
Részbeni megváltoztatás	12,32%	12,37%

A járásbíróságok tekintetében megállapítható, hogy a helybenhagyási arány a korábbi időszakhoz képest némileg romlott (-2%), de javult a hatályon kívül helyezett ügyek aránya is. (-2%)

A részbeni megváltoztatások aránya lényegében stagnált, míg az egészbeni megváltoztatások száma emelkedett (+7%).

Bíróság megnevezése	Helybenhagyás (%)	Hatályon kívül helyezés (%)	Egészbeni megváltoztatás (%)	Részbeni megváltoztatás (%)
Fehérgyarmat	28,57	3,57	46,42	21,42
Kisvárdai	54,9	0	29,41	11,7
Mátészalka	37,5	5	52,5	5
Nyírbátor	40,6	3,12	43,75	12,5
Nyíregyháza	31,27	2,84	52,65	12,32
Vásárosnamény	30,7	3,8	50,0	15,38

A fenti adatokból egyértelműen kirajzolódik, hogy a helybenhagyási arány a Mátészalkai, Nyírbátori és a Kisvárdai Járásbíróságokon átlag feletti, míg a hatályon kívül helyezés tekintetében főként a Fehérgyarmati, Mátészalkai, Nyírbátori és Vásárosnaményi Járásbíróságok érintettek és egyedül a Kisvárdai Járásbíróságon nem volt a tárgydőszakban hatályon kívül helyezett ügy.

Az egészszeni megváltoztatás átlag feletti a Mátészalkai, Nyíregyházi és Vásárosnaményi Járásbíróságokon, a részbeni megváltoztatás pedig a Vásárosnaményi és a Fehérgyarmati Járásbíróságokon a legmagasabb.

Mindezekből következik, hogy a megalapozottsági mutatókon van mit javítani, hiszen a korábbi években tapasztalható jelentősebb mértékű ügyérkezés csökkenésére tekintettel több idő juthatna az adott ügyekben történő elmélyedésre, még annak ellenére is, hogy az elmúlt két évben valamelyest növekedni kezdett a peres ügyérkezés.

Sikeres pályázatom esetén folytatni kívánom a volt kollégiumvezető által rendszeresített szakmai napokat természetesen azokat a saját elképzeléseimhez igazítva. Nagy hangsúlyt kívánok fektetni a személyes, kötetlen hangvételű konzultációkra és a minőségi munka javításához álláspontom szerint nagyban hozzájárul a másodfokú határozatok tartalmának tényleges megismerése/megismertetése, valamint a tanácselnöki feljegyzések intézményének is nagyobb jelentőséget kell tulajdonítanunk.

Törvényszék elsőfok ítékezésének megalapozottsági mutatói

A törvényszéki elsőfok megalapozottsági mutatói kedvező képet mutatnak, hiszen a fellebbezéssel érintett 46 ügyből 21 ügyet hagyott helyben a Debreceni Ítéltábla. (45,6%). A megváltoztatott ügyek aránya 50%, de hangsúlyozni kívánom, hogy a megváltoztatott ügyekből 7 ügyben enyhítésre, míg 10 ügyben súlyosításra került sor. Egy további ügyben a minősítés, valamint 5 ügyben járulékos kérdésekben került sor az elsőfokú ítélet megváltoztatására. Álláspontom szerint a büntetés kiszabására irányuló megváltoztatások nem kezelendők egy szinten az egyéb megváltoztatásokkal, hiszen ezek tekintetében, ha minimálisan is, de érvényesül a szubjektum. Hatályon kívül helyezés 1 ügyet érintett (2,17%)

A nemperes ügyek tekintetében a törvényszéki elsőfok és a másodfokú tanácsok 109 ügyben voltak érintettek a helybenhagyási arány pedig 76,1%. (83 ügy). Nyolc esetben került sor megváltoztatásra (7,3%) és 6 esetben hatályon kívül helyezésre (5,5%). 12 ügyben egyéb módon került befejezésre az eljárás.

Az elért eredményeket kiválónak értékelem, jövőbeni célkitűzés lehet ezek megtartása.

Fellebviteli tanácsok ítékezésének megalapozottsága

A teljesség kedvéért ezen adatokat is feltüntetni kívánom, ugyanakkor a másodfellebbezéssel érintett ügyek csekély száma miatt ezekből messzemenő következtetés nem vonható le.

Mindösszesen 6 ilyen érintettségű ügy volt a tárgyidőszakban, ebből 3 helybenhagyással (50%), 1 hatályon kívül helyezéssel (16%) és 1 ügy egyéb módon került befejezésre harmadfokon.

Bv.Csoport megalapozottsági mutatói

A bv. csoport fellebbezéssel érintett ügyeinek száma 2024. évben 116 ügy volt, mely az bázisidőszakhoz képest 40%-os csökkenést jelent. (191 ügy). Az ügyek 98% helybenhagyással (114 ügy), míg 2%-a megváltoztatással zárult (2 ügy). Hatályon kívül helyezés nem volt.

Azt gondolom, hogy a megalapozottsági mutatók önmagukért beszélnek, a csoport által magasra tett minőségi mutatók várhatóak el a jövőre nézve is.

Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

Tekintettel arra, hogy a kollégiumvezetőnek a törvényszék engedélyezett bírói és igazságügyi alkalmazotti létszámának alakulása vonatkozásában abban lehet tevékeny szerepe, hogy a betöltendő bírói illetőleg igazságügyi alkalmazotti álláshelyek indokoltságát megfelelő statisztikai adatokkal és szakmai érvekkel alátámasztja, a fő feladata abban rejlik, hogy a rendelkezésre álló humánerőforrással megfelelően és optimálisan gazdálkodik.

A humánerőforrással történő megfelelő gazdálkodás vonatkozásában a kollégiumvezetőnek figyelemmel kell kísérnie az egyes területeken történő munkateher növekedést, de akár annak csökkenését is, és ennek megfelelően kell véghez vinni az egyes átcsoportosításokat vagy megszervezni a munkavégzést.

A hatékony munkavégzés tekintetében problémát jelenthet a hosszú időn keresztül egy munkakört betöltő igazságügyi alkalmazottak fásultságának a jelentkezése, mely szintén beavatkozást igényel az igazgatási vezető részéről.

Járásbíróági elnökként előfordult, hogy egyes kollégák fásultságát észleltem, és a hatékonyabb munkavégzés érdekében más munkakört ajánlottam fel nekik a probléma kiküszöbölése érdekében. Volt, aki élt ennek lehetőségével, volt, aki a régi munkakörének megtartása mellett dolgozott tovább.

Ahogy az elmúlt években is, a jövőben is szükségesnek tartom ezen területen a kollégium valamennyi szegmensének figyelemmel kísérését és a feltárt problémák azonnali orvoslását, hiszen a megvalósítandó célok csak és kizárólag hatékony munkaerő alkalmazásával érhető el.

Az igazságügyi alkalmazottak tekintetében a fluktuáció szele a törvényszéket is megérintette, ha nem is olyan mértékben, mint az ország más területeit. Eddig nem jelentett gondot a pályát elhagyó igazságügyi alkalmazottak pótlása, azonban mostanság ez már kicsit nehezkesebbé vált, ami kíváltképp abban nyilvánul meg, hogy ha van is jelentkező, nehéz megfelelő, rátermett jelöltet találni.

Problémát jelent, hogy amennyiben egy tapasztalt igazságügyi alkalmazott hagyja el a pályát, a kezdő dolgozó betanítása hónapokat is igénybe vehet. A bérrendezés tekintetében elindult pozitív folyamatok remélhetőleg megoldják az ezen a területen felmerült problémákat.

A másik, a humán erőforrás tekintetében a jövőre néző kihívást jelentő probléma a nyugdíjazási „hullám” bekövetkezése. Pontos adattal nem tudok szolgálni, de ez a folyamat a törvényszék bírói karának több mint egyharmadát érinti a járásbíróságoktól kezdve egészen a törvényszékig. A probléma adott, ismerjük, valamennyire fel is tudunk készülni rá, de ténylegesen akkor tudunk konkrét megoldást találni, ha annak bekövetkezésekor ismerjük a lehetőségeinket. Természetesen egy alap koncepcióval mindenképpen rendelkezünk kell, tudjuk hányan, mikor mennek nyugdíjba és az utánpótlás is biztosítva van, a hatékony munkaszervezés kereteit kell akkor és ott pontosan biztosítanunk. Mindez szoros együttműködést igényel az igazgatási vezetőkkel és a bíróságok központi vezetésével is.

Bíróági integritás

A bíróági integritás megteremtése, azaz a bíróságok törvényes átlátható és tisztességes működésének fenntartása a társadalmi bizalom kialakulásának alapját jelenti.

Fontos, hogy az ügyelosztás és az ügybeosztás módszerei tisztázottak, áttekinthetők legyenek és nem elhanyagolható az sem, hogy mindez egyenletes leterheltséget eredményezzen.

Az érkező ügyek kiosztása a törvényszéken több ügyelosztási módszer együttes alkalmazásával valósul meg:

- szakosodással nem érintett ügyek esetében tanácsok szerint érkezési sorrend alapján, emelkedő tanácsszám sorrendben
- ügycsoportok, az ügy tárgya szerinti szakosodás esetén az érintett tanácsra történő ügykiosztás

Természetesen az ügyelosztási rend az általánosan alkalmazott ügyelosztási módszerektől történő eltérés eseteit is meghatározza.

Fontosnak tartom, hogy a kollégiumvezető igazgatási döntéseinek végrehajtása számon kérhető és nyomon követhető legyen, és a vezetőnek folyamatos kontroll eszköze útján kell gondoskodnia a döntéseinek eredményességéről.

Törvényszékünkön eredményesen alkalmazzuk a 6/2016.(V.31) számú OBH utasítás rendelkezéseit, bírót vagy igazságügyi alkalmazottat érintő integritási probléma az utóbbi időben nem merült fel.

A bírósághoz való hozzáférés

A bírósági integritás keretében hangsúlyt kell fektetni a külső és belső nyilvánosságra. A bíróság.hu internetes oldal naprakész információkat tartalmaz az elektronikus ügyintézésről, jogszabály változásokról, a bíróságok felépítéséről, működéséről, és számos más információról, illetőleg a Nyíregyházi Törvényszék saját honlapja is megannyi tartalommal informálja az érdeklődőket.

A törvényszék a jövőre nézve is mindent megtesz annak érdekében, hogy a jogkereső közönség és a bíróságok kapcsolatfelvétele gyors, egyszerű és a lehetőségekhez képest közvetlen legyen.

Korábbi tapasztalataim nem változtak abban a tekintetben, hogy az állampolgárok még ebben az elektronizált világban is ragaszkodnak a személyes kapcsolatfelvételhez a bíróságokkal kapcsolatban, és ezen helyzet javítása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a megfelelő tájékoztatásra, információ áramlásra is.

Képzés

A képzések a bírósági szervezeten belül egyrészt a Magyar Igazságügyi Akadémia, másrészt több törvényszék közreműködésével regionális vagy a törvényszék által helyi szinten kerülnek megszervezésre. E képzések aránya az elmúlt időszakban a helyi és regionális képzések számának növekedését eredményezte.

A jövőre nézve is szükségesnek és indokoltnak tartom a bírák és az igazságügyi alkalmazottak képzéseken történő részvételének az ösztönzését, kardinális kérdésekben kötelező képzések megszervezését, hiszen az anyagi, eljárásjogi és ügyviteli jogszabályváltozások gyakoriságára figyelemmel az elméleti és gyakorlati tudás elmélyítésében a képzéseknek központi szerepe van.

Meggyőződésem, hogy a személyes jelenléttel zajló képzések hatékonyabbak, de nem mehetünk el a technika által biztosított lehetőségek mellett sem, hiszen az online képzések keretében is biztosítható a tudás elsajátítása, a problémák megvitatása és az sem vetendő el, hogy a kollégákat megkíméli az utazás fáradalmaitól, valamint költséghatékonyabb is. Fontos, hogy ezen utóbbi szempontok tudatosuljanak a kollégákban, mint sok esetben, ez is hozzáállás kérdése.

A képzés, a tudás elmélyítését szolgálják a törvényszékünkön bevezetett szakmai napok is melyek hagyományát sikeres pályázat esetén én is tovább kíván vinni. Ezen szakmai napokon a kollégiumvezető és egy törvényszéki tanácselnök felkeres egy adott járásbíróságot és a kollégák vagy a fellebbviteli tanácsok által tapasztalt problémákat beszélnek, vitatják meg. A szakmai nap jelentőségét annak intimitásában látom, hiszen itt azon kollégák is megnyílhatnak, akik egy nagyobb létszámú képzésen zárkózottabbak szoktak lenni.

Tárgyi feltételek biztosítása, informatika

A fenti feltételek biztosítása, az egyes beszerzések alapvetően a törvényszék elnökének feladat- és hatáskörébe tartoznak, kollégiumvezető ezirányú feladata az, hogy felméri és jelzi a törvényszék elnöke felé az igényeket.

A törvényszéken a munkakörnyezet javítása érdekében tett intézkedések folyamatosak a vezetés részéről, a lehetőségekhez képest minden szervezeti egység évről évre gyarapodik.

A törvényszék informatikai eszközökkel történő ellátottságát is jónak találom, a problémákat rendkívül felkészült informatikai osztály oldja meg. Természetesen az ideális helyzet az lenne, ha az elavult gépeket egyszerre cserélni lehetne, de tisztában vagyunk az anyagi forrásaink lehetőségeivel.

Álláspontom szerint a törvényszéken a kollégák kiválóan elsajátították és igen nagy számban alkalmazzák is a távmeghallgatás rendszerét, melyet az utóbbi években lezajlott, és a bíróságokat érintő informatikai fejlesztések közül jómagam is a leghasznosabbnak tartok. A távmeghallgatások nagy számára, valamint a működését a közeljövőben megkezdő Csengeri Országos Bv.Intézetre figyelemmel indokolt lenne felmérni, hogy anyagi forrás birtokában szükséges-e további távmeghallgató rendszer kiépítése a törvényszéken. Nyilván ez akkor indokolt, ha a kollégák már semmilyen formában nem tudják összehangolni a tevékenységüket.

Kapcsolatok a többi hivatásrenddel

Tudomásom szerint a törvényszék valamennyi társhatósággal kiváló kapcsolatot ápol. Ebbe a tekintetben csak azt tudom ígérni, hogy sikeres pályázatom esetén mindet megteszek ezen kiváló munkakapcsolat további fenntartása érdekében. A Mátészalkai Járásbíróság elnökeként, helyi szinten nekem is sikerült igen jónak mondott kapcsolatot kialakítani a társhatóságokkal, rendszeresen részt vettünk egymás értekezletein, a lehetőségeinkhez képest segítettük a másik munkáját.

A Nyíregyházi Törvényszék Büntető Kollégiuma működésével kapcsolatos tervek

Továbbra is vezetői hitvallásom, hogy az igazgatási vezető akkor képes a rábízott feladatokat a törvényszék érdekeinek megfelelően ellátni, ha azonosulni tud a törvényszék elnökének vezetési elveivel, módszereivel és az általa meghatározott stratégiai célokkal.

Kinevezésem esetén támogatni kívánom a hatékony, időszerű és minőségi ítélkezés megvalósulását, mint az Országos Bírósági Hivatal és a Nyíregyházi Törvényszék Elnöke által kitűzött stratégiai célt, ennek keretében szem előtt tartva a 2 éven túli ügyek számának csökkentését, valamint az 1-2 év között pertartamú ügyek folyamatos figyelemmel kísérését.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a Nyíregyházi Törvényszék Büntető Kollégiuma az utóbbi években kiválóan teljesített. Persze ez nem jelenti azt, hogy ne lennének mindig megoldásra váró feladatok, problémák. A legtöbb, orvosolni való problémát jelenleg járásbírói szinten, a hatékonysági és megalapozottsági mutatókban látom. Ahogy már korábban hivatkoztam rá, ott, ahol a létszámhelyzet stabil és ennek ellenére a járásbírói szinten nem teljesít hatékonyan, célvizsgálat elrendelését tartom szükségesnek az esetleges problémák feltárása érdekében. A többi helyen a problémát a megüresedett álláshelyek betöltése meg kell, hogy oldja.

További feladatot jelent a járásbírói szinten a megalapozottsági mutatók javítása. Álláspontom szerint, annak ellenére, hogy az ügyérkezés az utóbbi időszakban emelkedni kezdett, még mindig nem érte el azt a szintet, hogy az kihatással legyen a munka minőségére. Az érkezett ügyek száma ideális lehetőséget biztosít a bírónak arra, hogy az ügyekben jobban elmélyüljenek, megalapozott határozatokat hozzanak. Mondom ezt azért is, mert az új büntetőeljárási törvény által bevezetett előkészítő ülés jogintézménye, a beismerő vallomás elfogadása és a korlátozott fellebbezés által biztosított "könnyítések" alapot adhatnak a megalapozottabb munka lehetőségére. Jársásbírói szinten az ügyek kb.45-55%-a befejeződik előkészítő ülésen, az esetleges fellebbezések ezekben az esetekben túlnyomórészt a kiszabott büntetés ellen irányulnak, mégis az a tapasztalat, hogy egyéb, járulékos kérdések tekintetében felmerülő pontatlanságok, figyelmen kívül hagyások miatt sok a megváltoztatás másodfokon, holott kis odafigyeléssel ezen ügyek helybenhagyással is befejeződhetnének, kedvezőbb minőségi mutatókat eredményezve.

Ennek érdekében erősíteni kívánom a korábban jól működő szakmai napokon történő találkozásokat, ahol nemcsak a kollégák vethetik fel az általuk tapasztaltakat, hanem az azon részt vevő tanácselnökök is megosztják azon problémás eseteket, amelyek egy-egy ügy kapcsán előfordultak, odafigyelést igényelnek.

Tapasztalatom szerint nagyobb hangsúlyt kell fektetni a másodfokú határozatokban foglaltak kollégák által történő megismerésére/megismertetésére is, hiszen amennyiben a kollégák a másodfokú tanács határozatát átolvassák, kétszer nem lépnének bele ugyanabba a folyóba.

Mivel a másodfokú határozat nem minden, a fellebbviteli tanács által kifogásolt hibát tartalmaz, kiemelkedő szerepet kívánok tulajdonítani a tanácselnöki feljegyzéseknek is abban, hogy arra kívánok ösztönözni a tanácselnököket, hogy gyakrabban éljenek ezen jogintézmény adta lehetőséggel. Amennyiben pedig élnek vele, gondoskodni kell arról is, hogy az adott kolléga azt meg is ismerje, hiszen tanulni/okulni csak ebben az esetben van lehetősége. Tapasztalat szerint - mint ahogy a másodfokú határozatok esetében is említettem - a kollégák nem nagyon ismerik meg a feljegyzések tartalmát. Nem mindenki nyitja meg az elektronikus felületet, így ebben a tekintetben alkalmaznám a személyes ismertetés lehetőségét is.

A kollégákban tudatosítani kell azt, hogy az esetleges hibákat feltáró tanácselnöki feljegyzés építő kritika és az a javukat szolgálja, ugyanakkor arra is felhívnam a tanácselnököket, hogy a kiemelkedő határozatok tekintetében is éljenek a feljegyzés lehetőségével, hiszen a pozitív irányú visszajelzés is fontos, egy-egy dicséret rendkívül ösztönző hatású lehet. A törvényszéki tanácselnökök által kiválónak ítélt határozatok széles körben történő megismeréséről is gondoskodni szükséges.

A korábbiakban már említést tettem a törvényszéket a jövőben érintő nyugdíjazási "hullámról" mely a büntető ügyszakot is érinteni fogja. Ebben a tekintetben a kollégiumvezető fő feladata a megfelelő utánpótlás biztosításának lehetősége, gondolva itt képzések szervezésére, a tapasztalt járásbírói bírák ösztönzését a továbblépés lehetősége érdekében, hiszen az utóbbi idők szomorú tapasztalata, hogy nagyon kevesen akarnak a komfortzónájukból kilépni.

Sikeres pályázat esetén - a járásbírói szakszolgálaton már bevált - az ügynevezett támogató ellenőrzés intézményét kívánom tovább folytatni melynek lényege az, hogy a kollégákra nem kívánok felesleges nyomást gyakorolni, hiszen elektronikusan minden az igazgatási vezető rendelkezésére áll és esetleges probléma felmerülése esetén egy beszélgetés, eszmecsere célravezető szokott lenni.

Változatlanul érvényesíteni kívánom az ügynevezett „nyitott ajtó” elvét, mely szerint kollégiumvezetőként bármikor a kollégák rendelkezésére kívánok állni, bármilyen apró probléma megoldásában segítséget kívánok nyújtani.

Fontosnak tartom mind a helyi, mind pedig régiós és országos szinten a jogegység biztosítását, mely szoros együttműködést igényel a törvényszéki és ítélőtáblai tanácselnökökkel, kollégiumvezetőkkel.

A fenti felsorolás természetesen nem minden, megoldásra váró és a jövőben felmerülő kérdéskört ölel fel, az általam említettek azok, amelyekkel eddigi gyakorlatom alatt találkoztam, a törvényszék helyzetének elemzése során észleltem, és tisztában vagyok azzal is, hogy mindennapi munkavégzés során sokkal másabb jellegű problémák is felvetődnek majd, melyekre igyekszem legjobb tudomásom szerint mihamarabbi, szakszerű megoldást adni.

Összegzés

1999. július 16. napjától dolgoztam a Nyírbátori Járásbírói Szakszolgálaton, majd 2000. februárjában kerültem áthelyezéssel a Mátészalkai Járásbírói Szakszolgálatra, ahol kilencedik éve igazgatási vezető vagyok.

A bírósági szervezetben eltöltött több mint 25 év állásponthoz képest kellő alapot adott arra, hogy a szervezet minden szegmensét tekintve és azt átlátva, annak működése tekintetében kellő tapasztalatot szerezzek.

Meglátásom szerint a bírósági szervezetben eltöltött több mint két évtizedes múlt, illetőleg az igazgatási munkám során is mindvégig arra törekedtem, hogy a munkatársaimmal kiegyensúlyozott, emberséges kapcsolatot alakítsak ki és erre kívánok törekedni a jövőben is.

Kinevezésem esetén legjobb tudásommal a fentiekben részletesen kifejtett elemzés-értékelés alapján kimunkált és megfogalmazott célok megvalósítása érdekében kívánom a munkámat folytatni azzal, hogy ezen célok megvalósítása érdekében kérem a Kollégáim, a Nyíregyházi Törvényszék Elnökének és az Országos Bírósági Hivatal Elnökének támogatását.

Mátészalka, 2024. december 30.

Dr. Molnár István
bíró